ಕಣ್ಮರೆಯಾದ ಬೆತ್ತದ ಬುಟ್ಟಿಗಳು

ಹಿಂದೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕೃಷಿ ಬದುಕಿನ ಸಲಕರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತದ ಬುಟ್ಟಿಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಭಾಗದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ ಇವು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಡಿಕೆ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಈ ಬುಟ್ಟಿಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ, ಈಗೀಗ ಇವುಗಳು ಕಾಣಿಸುವುದೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬುಟ್ಟಿಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬೆತ್ತದ ಬುಟ್ಟಿಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿವೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಹಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಂದು ಈ ಬುಟ್ಟಿಗಳೂ ಅಪರೂಪವಾಗಿವೆ. ಕೆಲವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಂತೂ ಬುಟ್ಟಿಗಳು ಅಟ್ಟ ಸೇರಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

—ರಾಂಚಂದ್ರ ಕೊಪ್ಪಲು, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ

ಕಲಾತ್ಮಕ ಕಲ್ಲು ಬಾಗಿಲು

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಮೇಲುದುರ್ಗವು ಶಿಲ್ಪಕಲೆಗಳ ಆಗರ. ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗವನ್ನು 2ನೇ ಹಂಪಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಡಲೊಳಗೆ ಅಗಣಿತ ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ನಾಡು ಉತ್ಖನನಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಜಾಗ. ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸದ ಅಪರೂಪದ ಕಲ್ಲಿನ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ಸಂಪಿಗೆ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ. ದೇಗುಲದ ದ್ವಾರ ಮಂಟಪದ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಈ ಕಂಬಗಳು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿವೆ. ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಒಂದನೇ ಅರಸು ಬುಕ್ಕರಾಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಗುಲ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಗುಲದ ಒಳಗೆ ಯಾವುದೇ ದೇವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡದಿರುವುದೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸದ ಸುಂದರ ಬಳ್ಳಿಗಳು, ಮನಮೋಹಕ ಕಂಬಗಳು, ಕೆಳಗಡೆ ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತ ಮುನಿಗಳು ಎರಡು ಸ್ತ್ರೀ ಚಿತ್ರಗಳು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧಕರು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬಲ್ಲರೇ?

—ಎಂ.ಮೃತ್ಯುಂಜಯಪ್ಪ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ